

Svar på fråga 2023/24:557 Azadeh Rojhan (S)
Barn som förs bort från Sverige

Azadeh Rojhan har frågat mig om jag avser att se över behovet av nationella åtgärder för att stötta barn som förs bort från Sverige.

Alla barn har rätt till en trygg framtid och inga skolbänkar ska stå tomma för att barn har förts utomlands mot sin vilja. Det är av avgörande betydelse att socialtjänsten har de verktyg som behövs för att kunna hjälpa barn som riskerar att föras utomlands mot sin vilja.

Det kan finnas olika skäl till att barn förs bort. Det kan vara en vårdnadstvist som är bakgrunden men det kan också vara hedersaspekter som ligger till grund för ett bortförande. I förhållande till vissa länder finns internationella konventioner som gör att svenska myndigheter, inte minst Regeringskansliet (Utrikesdepartementet), kan samarbeta med myndigheter i det andra landet när ett barn har förts bort, med stöd av dessa regelverk. När barn förs bort eller kvarhålls i länder som inte har

tillträtt någon konvention är svenska myndigheters möjligheter att bistå betydligt mer begränsade. Därför är det förebyggande arbetet så viktigt.

Regeringen vill utvidga det nu gällande utreseförbudet enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga – så att fler barn kan skyddas mot att föras utomlands mot sin vilja – och har därför den 11 januari 2024 beslutat lagrådsremissen Ett utvidgat utreseförbud för barn.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2024.

Regeringen föreslår också att en lämplig aktör bör få i uppdrag att ta fram ett kunskapsmaterial gällande regelverket om utreseförbud, eftersom det är av största vikt att aktörerna på området är väl insatta i regelverket för att förslaget ska få avsedda effekter och leda till ett utökat skydd för barn mot skadliga utlandsvistelser. Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen och avsikten är att en proposition i närtid ska kunna överlämnas till riksdagen.

Dessutom har regeringen aviserat reformer för att socialtjänsten ska kunna möta dessa samhällsutmaningar med effektiva insatser och en effektiv resursanvändning. Under 2024 ska en ny socialtjänstlag presenteras och arbetet påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Socialtjänsten behöver vara lättillgänglig och insatser behöver kunna erbjudas på ett enklare sätt än enligt nuvarande ordning.

För att åstadkomma verklig förändring krävs en långsiktig omställning, där socialtjänsten skiftar fokus till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser.

Stockholm den 14 februari 2024

Camilla Waltersson Grönvall